EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 25.11.2016
COM(2016) 735 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

om indgåelse af en aftale, hvorved Den Europæiske Union indrømmes en særlig status i Den Internationale Vinorganisation (OIV)

1. Indledning

Den Internationale Vinorganisation (OIV) er en mellemstatslig videnskabelig og teknisk organisation inden for vin, drikkevarer baseret på vin, spisedruer, rosiner og andre vinavlsprodukter. Den blev oprettet ved en international aftale underskrevet den 3. april 2001 i Paris og træder i stedet for Det Internationale Vinkontor oprettet i 1924 ved en international ordning af 29. november 1924.

Den 1. januar 2016 havde OIV 45 medlemsstater, herunder de vigtigste vinproducerende lande med undtagelse af USA, Canada og Kina. 19 EU-medlemsstater er medlemmer af OIV: Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Cypern, Luxembourg, Ungarn, Malta, Nederlandene, Østrig, Portugal, Rumænien, Slovenien, Slovakiet og Sverige. OIV's årlige finansielle ressourcer beløber sig til 2,5 mio. EUR og stammer hovedsageligt fra bidrag fra medlemmer og observatører.

OIV's formål er fastsat i aftalen om OIV's oprettelse:

– at informere sine medlemmer om, hvilke foranstaltninger der bør træffes i vinsektoren for at tilgodese producenternes, forbrugernes og de øvrige aktørers interesser

– at bistå andre internationale organisationer, såvel mellemstatslige som ikke-statslige, især dem, som beskæftiger sig med standardisering

– at bidrage til international samordning af nuværende praksis og standarder og i fornødent omfang at udarbejde nye internationale standarder med henblik på at forbedre vilkårene for fremstilling og afsætning af vinprodukter og at tilgodese forbrugerinteresser.

For at nå disse mål gennemfører OIV en lang række aktiviteter i tilknytning til vin og vinavlsprodukter, særlig reklame-, informations- og standardiseringsaktiviteter.

I forbindelse med OIV's bidrag til international harmonisering af eksisterende fremgangsmåder og standarder, udarbejder OIV henstillinger (resolutioner) på følgende områder:

– betingelserne for vinproduktionen

– ønologiske fremgangsmåder

– definition og/eller beskrivelse af produkter, mærkning og salgsemballering

– analysemetoder og metoder til bedømmelse af vinavlsprodukter.

OIV's standardiseringsarbejde er baseret på arbejder udført af videnskabelige eksperter i medlemsstaterne og udmøntes navnlig i publikationer, der regelmæssigt ajourføres på grundlag af de resolutioner, som organisationen vedtager. Indtil nu har OIV offentliggjort flere standardiseringskodekser såsom den internationale ønologiske kodeks, den internationale kodeks for ønologiske fremgangsmåder, samlingen af internationale metoder til analyse af vin og most, samlingen af internationale metoder til analyse af spiritus, den internationale standard for mærkning af vin og vinbrændevin, den internationale standard for konkurrencer for vin og spiritus fremstillet af vin, OIV's beskrivende liste over druesorter og Vitis-arter, fortegnelsen over verdens druesorter og den internationale liste over vinstoksorter og synonymer herfor. Hertil kommer adskillige resolutioner og arbejder om forskellige emner inden for vinsektoren.

En udtømmende præsentation af OIV's struktur og funktion findes på organisationens hjemmeside: www.oiv.org.

2. Unionens kompetencer på de områder, som OIV beskæftiger sig med

OIV's vigtigste standardiseringskodekser (den internationale ønologiske kodeks, den internationale kodeks for ønologiske fremgangsmåder, samlingen af internationale metoder til analyse af vin og most, den internationale standard for mærkning af vin og vinbrændevin og samlingen af internationale metoder til analyse af spiritus) henhører på EU-plan under den fælles landbrugspolitik eller under politikken for tilnærmelse af lovgivningerne om etableringen af et funktionsdygtigt indre marked.

EU-lovgivningen på det område, som OIV beskæftiger sig med, omfatter bl.a.:

– Kommissionens forordning (EF) nr. 2870/2000 af 19. december 2000 om EF-referenceanalysemetoder for spiritus (EFT L 333 af 29.12.2000, s. 20).

– Rådets direktiv 2001/112/EF af 20. december 2001 om frugtsaft og visse lignende produkter bestemt til konsum (EFT L 10 af 12.1.2002, s. 58)

– Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 110/2008 af 15. januar 2008 om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af samt beskyttelse af geografiske betegnelser for spiritus og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1576/89 (EUT L 39 af 13.2.2008, s. 16).

– Kommissionens forordning (EF) nr. 606/2009 af 10. juli 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt angår kategorier af vinavlsprodukter, ønologiske fremgangsmåder og restriktioner i forbindelse hermed (EUT L 193 af 24.7.2009, s. 1).

– Kommissionens forordning (EF) nr. 607/2009 af 14. juli 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt angår beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser, traditionelle benævnelser og mærkning og præsentation af visse vinavlsprodukter (EUT L 193 af 24.7.2009, s. 60).

– 543/2011/EU: Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 af 7. juni 2011 om nærmere bestemmelser for anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår frugt og grøntsager og forarbejdede frugter og grøntsager (EUT L 157 af 15.6.2011, s. 1).

– Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18).

– Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 203/2012 af 8. marts 2012 om ændring af forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 for så vidt angår gennemførelsesbestemmelser for økologisk vin (EUT L 71 af 9.3.2012, s. 42).

– Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).

– Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 251/2014 af 26. februar 2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1601/91 (EUT L 84 af 20.3.2014, s. 14).

Selv om OIV's resolutioner som sådan ikke er bindende på EU-plan i henhold til forordning (EU) nr. 1308/2013, kan nogle af de resolutioner, som OIV vedtager og offentliggør indvirke på EU-lovgivningen. I forordningen om den fælles markedsordning henvises der til OIV's resolutioner i følgende bestemmelser:

– visse af de analysemetoder til bestemmelse af sammensætningen af vinavlsprodukter, der er vedtaget og offentliggjort af OIV, og som Kommissionen skal tage udgangspunkt i, medmindre de er ineffektive eller uhensigtsmæssige til opfyldelsen af de mål, Unionen forfølger (artikel 80, stk. 5, i forordningen om den fælles markedsordning)

– visse renheds- og identitetsspecifikationer for de stoffer, der anvendes i forbindelse med ønologiske fremgangsmåder, således at de regler på området, der er vedtaget og offentliggjort af OIV, rent faktisk bliver bindende i EU (artikel 9 i Kommissionens forordning (EF) nr. 606/2009 af 10. juli 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt angår kategorier af vinavlsprodukter, ønologiske fremgangsmåder og restriktioner i forbindelse hermed)

– ønologiske fremgangsmåder, der er vedtaget og offentliggjort af OIV, og som Kommissionen skal tage hensyn til, når den giver tilladelse til sådanne fremgangsmåder (artikel 80, stk. 3, litra a), i forordningen om den fælles markedsordning) og

– de samme ønologiske fremgangsmåder, hvor de i henhold til artikel 80, stk. 3, anvendes til produktion af vine i tredjelande forud for tilladelsen (artikel 90, stk. 2, i forordningen om den fælles markedsordning).

I henhold til forordning (EF) nr. 2870/2000 har nogle af de resolutioner, der er vedtaget og offentliggjort af OIV, ligeledes indflydelse på EU-lovgivningen. I artikel 3 i forordning (EF) nr. 2870/2000 henvises der til OIV's resolutioner, hvis der ikke er fastsat EF-referenceanalysemetoder til påvisning og kvantitativ bestemmelse af stoffer i en bestemt spiritus.

For så vidt som OIV's resolutioner kan påvirke gældende EU-ret eller ændre rækkevidden heraf, og for så vidt som udøvelsen af Unionens interne kompetence nødvendiggør dette, har Unionen i henhold til artikel 3, stk. 2, TEUF enekompetence på området. Inden OIV vedtager disse resolutioner, skal Rådet således i henhold til artikel 218, stk. 9, TEUF vedtage en afgørelse om, hvilken holdning der skal indtages på Unionens vegne.

3. Unionens deltagelse

3.1 Den nuværende situation

Unionen har i øjeblikket ikke nogen officiel status i OIV. Kommissionens repræsentanter indbydes gerne rent uformelt til at deltage i og bidrage til arbejdet i ekspertgrupperne, underudvalgene og udvalgene. De indbydes ligeledes nogle gange til at deltage i generalforsamlingen som observatører, når medlemmerne af OIV vedtager resolutioner. De deltager ikke i forretningsudvalgets arbejde og yder ingen bidrag til OIV.

Denne begrænsede ad hoc-deltagelse gør det ikke muligt for Kommissionen at holde sig fuldt orienteret om udviklingen af nye resolutioner.

3.2 Nødvendigheden af Unionens deltagelse

Henset til den indflydelse, som arbejdet i OIV har på gældende EU-ret og Unionens kompetencer på de områder, som OIV beskæftiger sig med, er det nødvendigt, at Unionens rolle i OIV styrkes og formaliseres.

I henhold til artikel 8 i slutakten om oprettelse af OIV kan en mellemstatslig international organisation deltage i OIV's arbejde eller være medlem af OIV.

Ud fra et retligt synspunkt vil Unionens tiltrædelse af OIV være den naturlige konsekvens af gældende EU-ret og Unionens kompetencer på de områder, der er omfattet af OIV. Da spørgsmålet om Unionens tiltræden af OIV blev drøftet i Rådet i 2009, var størstedelen af medlemsstaterne imidlertid imod en sådan tiltræden.

OIV's forretningsorden, der blev vedtaget af OIV's generalforsamling, fastsætter en særlig status for internationale mellemstatslige organisationers deltagelse. Artikel 4 i OIV's forretningsorden bestemmer således:

> "en international mellemstatslig organisation kan anmode om at opnå en særlig status, der gør det muligt for den:
>
> a) at deltage i udvalgenes, underudvalgenes og ekspertgruppernes arbejde
>
> b) at deltage i generalforsamlingen og i forretningsudvalget.
>
> Der indgås en særlig aftale mellem OIV og den pågældende organisation efter generalforsamlingens godkendelse på forslag fra forretningsudvalget. I denne aftale fastsættes i hvert enkelt tilfælde de særlige samarbejdsvilkår, herunder størrelsen af organisationens årlige finansielle bidrag.
>
> Undlader den internationale mellemstatslige organisation at betale det finansielle bidrag tre gange i træk, påpeger OIV's generaldirektør dette over for den pågældende internationale mellemstatslige organisation. Hvis den ikke inden for to år efter den 31. december i det tredje år med manglende betaling bringer situationen i orden, udelukkes den internationale mellemstatslige organisation automatisk fra OIV."

Kommissionen forbeholder sig sin stilling med hensyn til muligheden for at foreslå Rådet, at det indleder forhandlinger om at blive fuldgyldigt medlem af OIV, og finder det nødvendigt, at Unionen anmoder OIV om, at den indrømmes en særlig status.

En sådan status vil gøre det muligt for Kommissionen i dens egenskab af repræsentant for Unionen på grundlag af artikel 17 TEU at modtage fuldstændige oplysninger om udviklingen af nye resolutioner, at samordne Unionens fælles holdning til disse og at bistå og bidrage formelt på Unionens vegne til udvalgenes, underudvalgenes og ekspertgruppernes arbejde,

hvorved Unionens repræsentation i OIV sikres, uden at der sættes spørgsmålstegn ved medlemsstaternes videnskabelige eksperters rolle i OIV.

Indrømmelse af en sådan status ville endvidere gøre det muligt for Unionens repræsentanter at indhente al den dokumentation, der er nødvendig for, at Unionen kan udarbejde sine holdninger under de bedst mulige betingelser, på samme vilkår som medlemmerne af OIV. Den påtænkte særlige status ville lette forberedelsen af de afgørelser, som Rådet vedtager i henhold til artikel 218, stk. 9, TEUF.

Virkningerne af indrømmelsen af denne status er begrænset til de særlige vilkår, der er fastsat i den særlige plan, som ledsager det udkast til brevveksling, der er vedhæftet denne meddelelse. Den vil ikke have nogen retsvirkninger ud over disse særlige vilkår.

3.3 Proceduren med henblik på Unionens opnåelse af en særlig status i OIV

En uformel informationsskrivelse fra Kommissionens tjenestegrene om indledningen af forhandlinger med OIV blev fremsendt til Rådet og Parlamentet den 25. april 2012.

Efterfølgende sendte Kommissionens tjenestegrene den 26. maj 2015 Rådet og Parlamentet et udkast til brevveksling ledsaget af en særlig plan vedrørende Unionens særlige situation i OIV, og som svarede til særaftalen i henhold til artikel 4 i OIV's forretningsorden samt de supplerende bemærkninger om den særlige status pr. 1. juli 2015[1]. I udkastet til Rådets konklusioner af 21. september 2015 godkendte Rådet Kommissionens initiativ vedrørende indledning af forhandlinger med OIV og anmodede Kommissionen om at fremlægge et ændret udkast til brevveksling i forlængelse af disse forhandlinger[2].

EU's udkast til brevveksling og den tilknyttede særlige plan blev fremsendt til OIV den 14. oktober 2015, og et udkast til OIV's skrivelse blev fremsendt til Kommissionen den 27. januar 2016. Den endelige udgave af udkastet til brevveksling ledsaget af den særlige plan er vedlagt denne meddelelse. Unionen indrømmes en særlig status i OIV med underskrivelsen af denne brevveksling.

4. Konklusion

Henset til det ovenstående vil Kommissionen foreslå OIV, at Unionen opnår den særlige status omhandlet i artikel 4 i OIV's forretningsorden. Brevvekslingen mellem OIV og Unionen ledsaget af den særlige plan, hvori de nærmere vilkår for samarbejdet fastsættes, vil blive underskrevet af Kommissionen, der repræsenterer Unionen i forbindelse med denne procedure. Kommissionens medlem med ansvar for landbrug og udvikling af landdistrikter vil være bemyndiget til at underskrive brevvekslingen på Kommissionens vegne og på dennes ansvar.

Henset til artikel 16 TEU opfordrer Kommissionen Rådet til at godkende disse konklusioner og til at støtte den i forbindelse med gennemførelsen af disse.

[1] Rådets dokumenter 9226/15 og 10432/15.

[2] Rådets dokument 11788/1/15 REV 1.